

- професіоналізм - реалізація заходів безпеки повинна здійснюватися фахівцями, при цьому рівень їх підготовленості повинен зростати, а заходи щодо забезпечення безпеки вдосконалюватися.

Таким чином, кадрова безпека є елементом економічної безпеки будь-якого підприємства. Вона повинна бути націлена на роботу з співробітниками підприємства, на встановлення трудових і етичних відносин, які можна було б охарактеризувати беззбитковими. У кожній компанії повинен бути розроблений і впроваджений дієвий комплекс заходів щодо забезпечення даного виду безпеки. І цей комплекс заходів щодо забезпечення кадрової безпеки, в першу чергу, повинен бути спрямований на знаходження і застосування дієвих методів по мінімізації ризиків і загроз з боку співробітників.

Список використаних джерел:

1. Мехеда Н.Г., Маренич А.І. Соціально-мотиваційні складові кадрової безпеки. *Фінансовий простір*. 2012. № 2(6). С. 38–45.
2. Мирющенко А.Л. Сущность кадровой безопасности. URL: <http://kadry.usoz.ru/publ/8-1-0-6>.
3. Швець І.Б. Економічна безпека в управлінні персоналом. *Наукові праці ДонНТУ*. Серія: економічна. Випуск 36-1. Донецьк. 2009. С. 179-184.
4. Борисюк О. В. Основні загрози фінансової безпеки України. *International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings*. January 29, 2016. Klaipeda: Baltija Publishing. 270-271 p.
5. Карлін М. І. Борисюк О. В. Управління державними фінансами: посібник / М.І. Карлін, О. В. Борисюк. Луцьк : ПП Іванюк, 2013. 273 с.

Гірняк Н.Б., студентка

Науковий керівник: Герасименко О.В.,

к.е.н., доцент Львівський національний університет
імені Івана Франка, м. Львів, Україна

АНАЛІЗ СТАНУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Однією з важливих умов ефективного функціонування і розвитку підприємства є аналіз та забезпечення його фінансово-економічної безпеки. Вона забезпечується певним станом наявних ресурсів підприємства, за якого гарантуються найбільш ефективно їх використання та запобігання негативному впливу зовнішніх і внутрішніх загроз (дестабілізуючих факторів).

Найбільш повноцінним та прийнятним визначенням суті фінансово-економічної безпеки є такий стан функціонування, за якого підприємство і його продукція є конкурентоспроможними на ринку та одночасно гарантується: найбільш ефективно використання ресурсів, інтелектуального та кадрового потенціалу; стабільність функціонування, стійкість та прогресивність розвитку; можливість протидіяти негативним впливам зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування. На сучасному етапі розвитку концепції фінансово-економічної безпеки значна увага приділяється методикам її оцінювання на національному рівні, але на рівні підприємства не вироблено

єдиного комплексного методичного підходу до оцінки та аналізу. Для визначення кількісного рівня фінансово-економічної безпеки підприємства використовується декілька підходів: індикаторний (пороговий), ресурсно-функціональний, програмно-цільовий (комплексний), підхід на основі теорії економічних ризиків.

При цьому індикаторний підхід полягає у встановленні рівня економічної безпеки в результаті порівняння фактичних показників діяльності підприємств з індикатором; ресурсно-функціональний передбачає визначення рівня економічної безпеки за допомогою оцінювання ефективності використання фінансових ресурсів; програмно-цільовий підхід базується на інтегруванні показників, які визначають рівень економічної безпеки на основі методів експертних оцінок; підхід на основі теорії економічних ризиків полягає у визначенні збитку, що порівнюється з величиною прибутку, доходу і майна [1, с. 23].

У наукових працях В.Т. Шлемка пропонується проводити узагальнюючу оцінку фінансово-економічної безпеки підприємства на підставі зіставлення значень індикаторів – граничних та фактичних [2].

Оцінка рівня фінансово-економічної безпеки проводиться графічним методом, що дозволяє виділити зону нормального рівня безпеки, зону критичного рівня та передкризову зону. Критичні значення вихідних показників визначаються виходячи з умови мінімально припустимого рівня безпеки, подолання якого означало б перехід підприємства в економічно небезпечну зону.

До найбільш науково-обґрунтованих можна віднести розробку Г.В. Козаченко та В.П. Пономарьова [3, с. 165]. У працях цих вчених-економістів запропоновано використовувати співвідношення величини бруто-інвестицій підприємства та величини інвестиційних ресурсів, необхідних для підтримки умов, що забезпечують фінансово-економічну безпеку.

Слід зазначити, що фінансову складову пропонується досліджувати на основі оцінки та аналізу фінансової стійкості, тобто визначення ступеня достатності власних чи позичених оборотних засобів для виконання виробничо-збутової діяльності; аналіз ринкової складової фінансово-економічної безпеки пропонується визначати на основі експертної оцінки. Вплив кожного з факторів на ринкову безпеку підприємства має бути оцінений експертами за допомогою коефіцієнтів впевненості за шкалою від -1 до $+1$. Значення коефіцієнтів показують ступінь впевненості експертів у тому, що вплив окремого фактора збільшує або зменшує ринкову безпеку підприємства.

У якості експертів можуть виступати керівники та провідні фахівці підприємства. Значення інтегрального показника до $-0,8$ засвідчує кризовий стан; від $-0,8$ до $-0,6$ – критичний; від $-0,6$ до $-0,3$ передкризовий; від $-0,3$ до $0,3$ – ситуація невизначеності; від $0,3$ до $0,6$ – нестійкий стан ринкової безпеки підприємства; від $0,6$ до $0,8$ – нормальний рівень ринкової безпеки; більше $0,8$ – абсолютна ринкова безпека.

Таким чином, безпеку варто розглядати через призму її функціональних складових, що дозволяє: здійснювати моніторинг чинників, які впливають на стан як функціональних складових, так і фінансово-економічної безпеки загалом; досліджувати процеси, які здійснюють вплив на забезпечення фінансово-

економічної безпеки; проводити аналіз розподілу і використання ресурсів підприємства; вивчати економічні індикатори, що відображають рівень забезпечення функціональних складових; розробляти заходи, які сприятимуть досягненню високого рівня складових, що призведе до посилення фінансово-економічної безпеки підприємства загалом [4].

Отже, думки науковців різняться щодо розуміння методики оцінки фінансово-економічної безпеки підприємств, що підкреслює неоднозначність і необхідність подальшого поглиблення визначеної категорії. Також розроблено багато методик для діагностики рівня фінансово-економічної безпеки, проте не всі вони є ґрунтовними та динамічними. Це пояснюється тим, що поняття «фінансово-економічна безпека» включає в себе багато аспектів, таких як фінансово-економічний стан підприємства, кадрова складова підприємства, вміння вести грамотне діловодство, система фізичного захисту підприємства, а також наявність зовнішніх ризиків та загроз.

Список використаних джерел:

1. Вергун А.М., Савченко М.М., Тарасенко І.О. Діагностика рівня фінансово-економічної безпеки підприємства. Економічні науки. – 2015. – №2. С. 23 – 26.
2. Шлемко В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення: [монографія] / В.Т. Шлемко, І.Ф. Бінько / Рада національної безпеки і оборони України; Національний ін-т стратегічних досліджень. – К.: НІСД, 1997. – 143 с.
3. Козаченко Г.В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: [монографія] / Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко О.М. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
4. Бондаренко О. О. Фінансово-економічна безпека підприємства : Теоретичний і практичний аспекти. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2014. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3580>

Гринько М. Ю., студентка

Науковий керівник: Купира М. І.,

к.е.н., старший викладач

Луцький національний технічний університет

м. Луцьк, Україна

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток ринкових відносин господарювання надав можливість вітчизняним підприємствам самостійно планувати виробничі і фінансові ресурси, здійснювати аналіз та оцінку фінансового стану як власного підприємства, так і своїх партнерів по бізнесу та конкурентів. Значна кількість підприємств за таких умов зіштовхнулася із гострою проблемою забезпечення фінансової стійкості з метою зменшення ймовірності потрапляння у зону фінансової неспроможності (банкрутства). Вирішення окресленої актуальної проблеми, пов'язаної із підвищенням фінансової стійкості вітчизняних підприємств, необхідно розглядати у площині фінансового менеджменту, в якому останнім часом все частіше використовується ситуаційний підхід, що спрямований на аналіз кожної конкретної фінансової ситуації й ухвалення рішень у конкретних умовах